

Bài 3: Thường thức mỹ thuật
MĨ THUẬT VIỆT NAM TỪ CUỐI THẾ KỈ XIX ĐẾN NĂM 1954

I. Tìm hiểu khái quát hoàn cảnh XH Việt Nam từ cuối TK XIX đến 1954

- Năm 1958 Thực Dân Pháp nổ súng xâm lược nước ta tại cảng Đà Nẵng, triều đình nhà Nguyễn đầu hàng Pháp.
- Đời sống nhân dân lầm than cực khổ dưới hai tầng áp bức là thực dân và phong kiến.
- Năm 1930, Đảng Cộng Sản Việt Nam ra đời dẫn dắt nhân dân ta đứng lên chiến đấu chống giặc cứu nước.
- Năm 1945: Cách mạng tháng Tám thành công đưa nước ta từ thân phận nô lệ trở thành những người làm chủ đất nước độc lập dân chủ.
- Các họa sĩ đứng lên cùng nhân dân đấu tranh chống pháp bằng những tác phẩm bất hủ của mình. Họ là những chiến sĩ trên mặt trận nghệ thuật.
- Các họa sĩ tích cực tham gia kháng chiến chống kẻ thù, họ đã có mặt trên khắp các chiến lũy Hà Nội, lên chiến khu, ra mặt trận, họ đã đi khắp các nẻo đường chiến dịch để vẽ về cuộc sống sôi động của cả dân tộc đứng lên chống kẻ thù.
- 1954, chiến dịch Điện Biên Phủ thắng lợi, miền Bắc giải phóng các họa sĩ lại trở về thủ đô, với các tư liệu trong kháng chiến họ đã tạo nên những tác phẩm xứng đáng với tâm vóc của dân tộc.

II. Tìm hiểu một số hoạt động mỹ thuật giai đoạn này

1. Giai đoạn 1

- Từ cuối thế kỉ XIX đến năm 1930
- Chịu ảnh hưởng của nghệ thuật trung Hoa và Pháp
- Tác phẩm :

Bình Văn, Chân dung cụ Tú Mèn (Lê Văn Miến)

- Trường CDMTĐD ra đời đào tạo các họa sĩ trẻ như : Tô ngọc Vân, Nguyễn Phan Chánh, Nguyễn Khang, Nguyễn Đỗ Cung, Trần Văn Cẩn.

- Chất liệu Sơn dầu

* Phản ánh khá phong phú cuộc sống sinh động hấp dẫn và đầy khó khăn của nhân dân ta trong phong trào đấu tranh chống giặc.

2. Giai đoạn 2

Từ năm 1930 đến năm 1945

- Phong cách đa dạng, hiện thực pha lãng mạn.
- Chất liệu sơn dầu, sơn mài
- Tác phẩm : Thiếu nữ bên hoa huệ, Hai thiếu nữ và em bé, (Tô Ngọc Vân) ; Chơi ô ăn quan, rửa rau cầu ao (Nguyễn Phan Chánh) ; Em Thúy (Trần Văn Cẩn)

3. Giai đoạn 3

Từ năm 1945 đến năm 1954

- MT phát triển mạnh mẽ, đặc biệt là thể loại cổ động và kí họa

-Tháng 10 năm 1945 Tô Ngọc Vân làm Hiệu Trưởng trường CDMTĐĐ mở những cuộc triển lãm mỹ thuật lớn về nội dung và thể loại.

- Các họa sĩ tham gia chiến đấu với những tác phẩm tiêu biểu :

Dân quân phù lưu(Nguyễn Tư Nghiêm) ; Du Kích Tập Bản , Cuộc họp (Nguyễn Đỗ Cung); Bát Nước (Sỹ Ngọc) ; Bác hồ ở Bắc Bộ Phủ (Tô Ngọc Vân); Trần Tâm Vu đặc biệt kí họa phát triển mạnh

Câu hỏi

Theo em trong hoàn cảnh đất nước ở thời kì này có ảnh hưởng như thế nào tới nền hội họa Việt Nam?

Chủ đề sáng tác và lý tưởng của các họa sĩ thời kì này như thế nào?